

Forundersøgelse – VP2

Vandplanprojekt Gøggårds Bæk aal.1.1.0496

Vandområdeplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Indsats

Projektet omfatter vandløbsforekomst aal.1.1.0496, der er 2,360 km og beliggende i Tilløb til Kristiansminde Bæk. Vandløbsforekomsten omfatter følgende indsatser udpeget i vandområdeplan 2015-2021 for Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak:

Etablering af træer på 0,6 km af strækningen.

Udlægning af groft materiale på 0,6 km af strækningen.

Indsatsen har til formål at forbedre de fysiske forhold i vandløbsforekomsten.

Vandløbsforekomsten er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å. Den nedre del af Uggerby Å er omfattet af Natura 2000-område nr. 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb.

Formål

Formålet med forundersøgelsen er, at belyse om projektet opfylder kriterierne for at opnå tilskud og derved tilvejebringe et grundlag for om projektet kan realiseres, og i hvilken form og omfang projektet kan/skal realiseres. Forundersøgelsen skal således sikre at indsatsen kan realiseres i overensstemmelse med de øvrige indsatser, og at indsatsen realiseres således at det er i overensstemmelse med den eksisterende strækning.

Forundersøgelsen skal ligeledes undersøge muligheden for at realisere indsatsen. Vurdering om mulighed for realisering medfører bl.a. undersøgelse af:

1. Er projektet omkostningseffektivt.
2. Forbedres passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.
3. Tilpasses faldet de lokale forhold og fiskebestande. Faldet skal være mindst 1 % og højst 10 %.
4. Anlægges brinkanlæg så de ikke bliver stejlere end 1:1,5.
5. S sammensætningen af det fremtidige bundsubstrat.
6. Maksimalvandføring og tilpasning af sandfang ved etablering af sandfang.
7. Vandføringen i omløbsstryg.

8. Vandløbsbundens kote på eksisterende og projekterede forhold og i forhold til terræn.
9. Træers placering.
10. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Forundersøgelsen redegør således for, hvordan indsatsen forventes at kunne bidrage til opnåelse af miljømålet samt, hvordan projektet forventes at kunne gennemføres og om det lever op til kriterierne i kriteriebekendtgørelsen § 5. Forundersøgelsen belyser endvidere relevante forhold vedrørende prioriteringskriterierne i § 6.

Forundersøgelsen skal endvidere redegøre for om det er muligt at opnå de nødvendige tilladelser for realisering.

Eksisterende forhold

Vandløbsforekomst aal.1.1.0496 er del af det offentlige vandløb Gøggårds Bæk, som udmunder i Uggerby Å.

Opstrøms og nedstrøms vandløbsforekomsten er der i vandplan 1 gennemført eller i gang med at blive gennemført følgende indsatser:

- AAL-222
- AAL-223
- AAL-221
- AAL-220

Tilløb til Kristiansminde Bæk har en længde på 2,4 km med overvejende sandbund og kun få fiskeskjul. På skovstrækningen, umiddelbart før udløbet i Kristiansminde Bæk, vurderes vandløbet at have nydelige fysiske forhold med god variation og pletvis fast substrat. Potentialet for opfyldelse af en DVFI på mindst 5 blev vurderet som godt, men vil kræve variationsforbedrende tiltag i form af indsnævring af en nyligt opgravet strækning og udlægning af fast substrat.

Potentialet for målopfyldelse vurderes som god i den øvre del af Tilløb til Kristiansminde Bæk og målsætningen som opfyldt i den nedre del af vandløbet.

Den fysiske tilstand er dårlig ifølge seneste vurdering fra staten.

DVFI

I Tilløb til Kristiansminde Bæk blev der på faunastation 3020101025, ved Klodskevej, i 2007 lavet en DVFI-undersøgelse med faunaklasse 5 som resultat.

Fisk

DTU Aqua's seneste vurdering af Tilløb til Kristiansminde Bæk, hviler på en undersøgelse tilbage i 2009.

DTU beskriver den øvre del af tilløbet som opgravet i 2007 med det resultat, at det her fremstår som en sandet grøft uden skjul. Den nedstrøms del af tilløbet har et fint fald og en bund af sand og sten, hvor det vil være oplagt at udlægge gydegrus.

DTU har givet lokalitet 118, ved Klodskevej, en biotopkarakter-vurdering på 3 for både yngel og ½-årsfisk svarende til at lokaliteten bør kunne huse 180 stk. yngel og 45 stk. ½-årsfisk pr. 100 m².

Mulig realisering af projektet

Hjørring Kommune vurderer, at det er muligt at gennemføre projektet som beskrevet i detailprojektet (Bilag 2).

Regulativ Beskrivelse

Eksisterende

Tilløb til Kristiansminde Bæk er et privat vandløb, som udmunder i Gøggårds Bæk og senere i Uggerby Å.

Kommende

Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelsesbestemmelser for de private vandløb.

Relation til beskyttet natur og arter

Strækningen er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i og omkring vandløbene ved indsatserne.

Relation til Natura 2000

Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsatserne.

Odder, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Gøggårds Bæk-systemet er et potentielt levested for Odder. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odder kan forekomme i og ved vandløbene. Realisering af indsatsen vurderes ikke at have betydning for Odder.

Gøggårds Bæk-systemet er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å. Uggerby Å's nedre del, er omfattet af Natura 2000-område 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb. Herudover udmunder Uggerby Å i Skagerrak, der er omfattet af Natura 2000-område 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning

Indsætterne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret areal anvendelse.

Vandløbsforekomsten er omfattet af vandløbsloven. Etablering af træer og udlægning af variationsforbedrende materiale (groft materiale eller dødt ved) forudsætter derfor tilladelse efter vandløbsloven. Realisering af indsatsen vurderes ikke, at påvirke vandføringen i et omfang så revision af regulativer er nødvendig.

Nødvendige tilladelser

Hjørring Kommune vurderer, at det er muligt, at opnå de nødvendige dispensationer og tilladelser til etablering af træer og udlægning af variationsforbedrende materiale (groft materiale eller dødt ved). Det drejer sig om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 3 samt afgørelse efter vandløbslovens kapitel 6 og § 37 samt kapitel 7 i bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016, om vandløbsregulering og restaurering med videre.

Omkostningseffektivitet

Basisdata

Vandløbstype	1
Længde Vandplan 2 indsats	2,360 km
Længde Vandplan 1 indsats	0 km
Længde VP2-VP1	2,360 km
Indsatsstype	Etablering af træer 0,6 km Udlægning af groft materiale 0,6 km
Tilbud - omkostning	62.990,00 kr
Referenceværdi	80.712,00 kr.
Referenceværdi x 1,5	121.068,00 kr.

Referenceværdi

Der udlægges udplantes 120 rød-el i grupper af 5-10 antal fordelt over 0,6 kilometer.

Den samlede referenceværdi for vandforekomsten er således 80.712,00 kr. Projektet er derfor som udgangspunkt ikke omkostningseffektivt, hvis omkostning til realisering overstiger 121.068,00 kr.

Realiseringsomkostninger

Hjørring Kommune realiserer selv indsatsen etablering af træer på 0,6 km og udlægning af groft materiale på en strækning på 0,6 km.

Hjørring Kommune kan realisere indsatsen for 62.990,00 kr. (Bilag 5).

De indhentede tilbud er i overensstemmelse med de standardpriser, som Hjørring Kommune har beregnet på baggrund af erfaring med tidligere projekter (Bilag 3).

Løn til eget personale til administration af realiseringsprojektet (dvs. udarbejdelse af realiseringsrapport, tilsyn med udførelse af opgaven mv.) i alt 10.048,25 kr.

Samlet omkostning for realisering af projektet 73.038,25 kr.

Eftersom referenceværdien*1,5 er 121.068,00 kr. anses projektet for at være omkostningseffektivt.

Effekt af projektet

Etablering af træer vurderes at have følgende effekter:

Det vil på længere sigt reducere tilgængeligheden af lys for vandplanterne og dermed nedsætte væksten. Det vil medføre, at de fysiske forhold i vandløbet kan forbedres ved forskellige mekanismer. Det er bl.a. vist, at træplantning alene kan skabe et mere naturligt vandløbsprofil, da træerne, deres rødder, nedfaldende grene og med tiden også stammer forøger dynamikken i vandets strømning og dermed forbedrer de fysiske forhold. Denne øgede dynamik vil skabe flere levesteder for især smådyrene, samt øge vandløbets evne til at omsætte organisk stof, næringsstoffer og miljøfremmede stoffer. Rødderne holder på brinkerne og giver fiskeskjul, og bladene er vigtig fødekilde for mange smådyr i vandløbet og dermed til gavn for fiskene.

Udlægning af groft materiale vurderes at have følgende effekter:

Ved at tilføre groft materiale forbedres leveforholdene for især smådyr. Det vil også medføre en større variation i dybder og vandhastigheder og dermed en større variation i substrattyper. Dette forventes at have positive effekter på plantesamfundene. Desuden vil det også give større gydemuligheder for fisk.

Lodsejer holdning

Berørte lodsejer og deres holdning fremgår af Bilag 4.

Afværgeforanstaltninger

Hjørring Kommune vurderer, at det ikke er relevant med afværgeforanstaltning i dette projekt. Der er derfor ikke udarbejdet forslag til afværgeforanstaltning.

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Detaljeprojekt

Bilag 3: Erfaringspriser fra Hjørring Kommune

Bilag 4: Berørte lodsejer og deres holdning

Bilag 5: Pris for realisering projekt – Materialegården Hjørring Kommune

Bilag 6: Kontrakt

Bilag 7: Timeregnskab

Bilag 8: Løn Charlotte Sørensen

Bilag 9: Løn Christian Sejlund

Bilag 10: Løn Jan Sørensen
Bilag 11: Løn Jens Pedersen
Bilag 12: Løn Poul Træholt